

බුදු හිමි පද පහස ලද ජේතවනාරාම පුද බිම

❧ බුදුරජාණන්වහන්සේගේ ධර්ම දේශනාවේ ක්‍රමවේදය

බුදුරජුන් විසින් ජීවිතය පිළිබඳ ගැඹුරු සත්‍යයක් හෙළිකළ බුදුදහම - ඒ පිළිබඳ අනවබෝධයෙන් සිටි ජනතාවට පැහැදිලි කර දීම සඳහා භාවිතා කරන ලද සුවිශේෂ අධ්‍යාපන ක්‍රමවේද පිළිබඳ විමර්ශනයකි.

❧ බුදුසමය විග්‍රහ කරන කර්ම සංකල්පය

- මහාවාරිය වූගම පියරතන හිමි
බුදුදහමෙන් ඉදිරිපත් වන කර්ම නියාමය පිළිබඳ විමර්ශනයකි.
කර්මය - සත්වයා විෂයෙහි ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය, කර්ම නිරෝධ පිළිවෙත හා කර්ම විෂය තුළ දක්නට ලැබෙන විචිත්‍රත්වය පිළිබඳ කරුණු මෙම ලිපියට ඇතුළත්ය.

❧ කැරගල පද්මවතී පිරිවෙත් රජමහා විහාරය

- බී. ඩබ්ලිව්. චන්ද්‍රසේකර
සිංහල සාහිත්‍ය පෝෂණය කළ පඬිවරු බිහිකළ අධ්‍යාපන ආයතනයක් ලෙස ප්‍රසිද්ධියක් උසුලන - ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ සියනූ කෝරළයේ කැරගල ප්‍රදේශයේ පිහිටි වසර දෙදහසක් පමණ පැරැණි විහාරස්ථානයක් පිළිබඳ තොතුරු 'වෙහෙර විහාර' විශේෂාංගය යටතේ.

❧ පිරිස් කළමනාකරණයට බුදුසමයෙන් ලැබෙන පිටි-වහල

- කුඩගමමන සීලරතන හිමි
පිරිස් කළමනාකරණය පිළිබඳ බුදුදහමෙන් ලද හැකි උපදෙස් විමසීමයි, මෙම ලේඛකයාගේ අරමුණ වී ඇත්තේ, දැනුමෙන් පෝෂණය වීම, සෘජු බව, කුසලතා පුරුණ බව, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂාව ආදී වූ පෞරුෂාංග පිරිස් කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය බවයි, මෙම ලිපියෙන් කියැවෙන්නේ.

❧ අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් රැකගත යුතු කවට-සාමුහ්‍ය මහා විහාරය

- සීසර් සුදුසිංහ
මානලේ දිස්ත්‍රික්කයේ කවටසාමුහ්‍ය නම් වූ ප්‍රදේශයේ පිහිටි - සියවස් තුනක පමණ ඉතිහාසයක් ඇති විහාරස්ථානයක් පිළිබඳ තොරතුරු.

❧ සදහම් දැනුම

- චන්‍රමුවේ විජයවංස නාහිමි
බුදුදහම හා ඒ ආශ්‍රිත විවිධ විෂය කරුණු පිළිබඳ කෙටි ප්‍රශ්න හා පිළිතුරු ඇතුළත් - දහම් දැනුම හදාරණ සිසුන්ට විශේෂයෙන් ප්‍රයෝජනවත් විශේෂාංගයකි.

❧ ලෝකික සම්පත්වලට ගිජුවීම දුක් කරදර ළඟාකර-ගැනීමක්

- නලල්ලේ චන්දකිත්ති හිමි
ජීවත්වීම සඳහා අවශ්‍ය වූ ලෝකික වස්තු සම්පත් කෙරෙහි ගිජු-වීමේ ආදිනව තණහාවේ වර්ධනය - ජීවිතය තුළ විවිධ දුක් - කරදර - අවුල් ඇතිකරන අයුරු.

❧ සතර සතිපට්ඨාන විධි නව සීවටික භාවනාව

- මහාවාරිය උතුරාවල ධම්මරතන හිමි
නිවන් අවබෝධය ලැබීම සඳහා නිර්දේශිත සතිපට්ඨාන (සීහිය පිහිටුවීමේ) භාවනාව වඩන අයුරු දක්වන ලිපි පෙළේ නවත් කොටසක් කය, වේදනා, සිත, දහම් නමින් කෙෂ්ත්‍ර හතරක මෙම සීහිය පිහිටුවීම සිදුකළ යුතු බවයි. එම ඉගැන්වීමෙන් කියැවෙන්නේ.

❧ වැකිය

‡ සමථ භාවනාව අභිඥා පස ලබාදෙයි විදර්ශනා භාවනාව සඟර දුකෙන් මුදවයි

– පහලගම ධම්මික හිමි

බුදු දහමේ දක්වෙන භාවනාවේ ප්‍රධාන ප්‍රභේද දෙක වන ‘සමථ’ ‘විදර්ශනා’ යන ක්‍රම දෙකේ වෙනස සහ භාවනාවෙන් ලද හැකි ‘අභිඥා’ නම් වූ විශේෂ ඤාණ පිළිබඳ විස්තරයකි.

‡ දරුණු විපතට මුල නොමග යෙදු සිතයි

– දිවියාගහ යසස්සි නාහිමි

අනවබෝධයෙන් නොමගට යොමුකල සිත නිසා පුද්ගලයාට විදිත්-නට සිදුවන බරපතල ආදිතව. බුද්ධියෙන් නෝරා බේරාගත් නිවැරැදි ප්‍රතිපත්ති අනුව ජීවිතය හැඩගැස්වීම මගින් පුද්ගලයාට ලද හැකි සහත් සුවය.

‡ Vannupatha Jatakaya

-by Dr. S. G. Samarasinghe of Samskrit Research

‡ භාවනාවේ සාර්ථක පල ලැබෙන විට මානසික හා කායික වෙනස්කම් සිදුවෙනවා

– පිටිදුවේ සිරිධම්ම හිමි

භාවනාවේ ලෝකික හා ලෝකෝත්තර ප්‍රතිඵල සහ භාවනාව වීදු අසින් දකින අයුරු.

‡ ලිච්චි රාජ්‍ය පාලන අගනුවර වෙහෙලිය

– සිරිසමන් විජේතුංග

‘බොදධ භාරතය’ නමින් පළවන ලිපි පෙළේ 6 වැනි ලිපිය. බුදු-සසුනේ මුල් යුගයේ ඉතා වැදගත් ශාසනික සිදුවීම් රැසක් සිදුවූ විශාලා මහනුවර ගැන කියැවෙන ලිපියකි.

‡ Religiousness, religious development and spiritual growth

-by Bhikkhu Professor Dhammavihari